

Hemşirelik Öğrencilerinin Kişilik Özellikleri ile Hemşirelik Mesleğine Yönelik Tutum ve Algıları Arasındaki İlişki

The Relationship Between the Personal Characteristics of Nursing Students and the Attitudes and Perceptions of the Nursing Profession

Merve Çayır Yılmaz^{a*}, Aşlı Kurtgöz^b

^a Doktor Öğretim Üyesi, Amasya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Amasya, Türkiye.

* İletişimden sorumlu yazar / Corresponding author, E-mail: merve.yilmaz@amasya.edu.tr

^b Doktor Öğretim Üyesi, Amasya Üniversitesi, Sabuncuoğlu Şerefeddin Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Terapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Amasya, Türkiye.

ARTICLE INFO

Article History:

Received: 19.04.2023

Received in revised form: 22.05.2023

Accepted: 01.06.2023

Keywords:

Nursing student

Personality

Attitude towards the profession

Professional perception

ABSTRACT

Objective: This research was carried out to determine the relationship between the personality traits of nursing students and their attitudes and perceptions towards the nursing profession.

Methods: This cross-sectional study was conducted with 296 nursing students. Research data were collected using Descriptive Information Form, Ten-Item Personality Inventory, Attitude Scale for Nursing Profession, and Perception of Nursing Professional Scale. Mann-Whitney U test, Kruskal Wallis H test and Spearman correlation analysis were used to evaluate the data.

Results: The students' Ten-Item Personality Inventory sub-dimensions, "Openness to Experience" mean score is 10.17 ± 2.64 , "Agreeableness" mean score is 10.76 ± 2.13 , "Conscientiousness" mean score is 11.11 ± 2.36 , "Emotional Stability" mean score is 8.75 ± 2.65 , and "Extraversion" mean score It was found 9.56 ± 3.14 . The students' Attitude Scale for Nursing Profession score average was 154.62 ± 17.85 , and the Perception of Nursing Professional Scale mean score was 82.31 ± 10.55 . It was determined that there was a low-level positive and significant relationship between Ten-Item Personality Inventory "Agreeableness" and "Conscientiousness" sub-dimension scores and Attitude Scale for Nursing Profession scores, and between Ten-Item Personality Inventory "Openness to Experience" and "Conscientiousness" sub-dimension scores and Perception of Nursing Professional Scale scores ($p < 0.01$).

Conclusion: In students; increased "Agreeableness" and "Conscientiousness" personality traits and positive attitude towards the nursing profession; It was determined that the positive perception of the profession increased with the increasing "Openness to Experience" and "Conscientiousness" personality traits.

MAKALE BİLGİLERİ

Makale Geçmişi:

Geliş Tarihi: 19.04.2023

Revizyon Tarihi: 22.05.2023

Kabul Tarihi: 01.06.2023

Anahtar Kelimeler:

Hemşirelik öğrencisi

Kişilik

Mesleğe yönelik tutum

Mesleki algı

ÖZET

Amaç: Bu araştırma, hemşirelik öğrencilerinin kişilik özellikleri ile hemşirelik mesleğine yönelik tutum ve algıları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Yöntem: Kesitsel tipteki bu araştırma 296 hemşirelik bölümü öğrencisi ile yürütülmüştür. Araştırma verileri Tanıtıcı Bilgi Formu, On-Maddeli Kişilik Ölçeği, Hemşirelik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği ve Hemşirelik Mesleğini Algılama Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde Mann-Whitney U testi, Kruskal Wallis H testi ve Spearman korelasyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin On-Maddeli Kişilik Ölçeği alt boyutlarından "Deneyime Açıklık" puan ortalaması 10.17 ± 2.64 , "Yumuşak Başlılık" puan ortalaması 10.76 ± 2.13 , "Sorumluluk" puan ortalaması 11.11 ± 2.36 , "Duygusal Dengelilik" puan ortalaması 8.75 ± 2.65 ve "Dışadönüklük" puan ortalaması 9.56 ± 3.14 olarak bulunmuştur. Öğrencilerin Hemşirelik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği puan ortalaması 154.62 ± 17.85 , Hemşirelik Mesleğini Algılama Ölçeği puan ortalaması ise 82.31 ± 10.55 olarak saptanmıştır. On-Maddeli Kişilik Ölçeği "Yumuşak Başlılık" ve "Sorumluluk" alt boyut puanları ile Hemşirelik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği puanları arasında ve On-Maddeli Kişilik Ölçeği "Deneyime Açıklık" ve "Sorumluluk" alt boyut puanları ile Hemşirelik Mesleğini Algılama Ölçeği puanları arasında düşük düzeyde pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir ($p < 0.01$).

Sonuç: Öğrencilerde; artan "Yumuşak Başlılık" ve "Sorumluluk" kişilik özelliği ile hemşirelik mesleğine yönelik olumlu tutumun; artan "Deneyime Açıklık" ve "Sorumluluk" kişilik özelliği ile mesleğe ilişkin olumlu algının arttığı saptanmıştır.

1. Giriş

Kişilik; örgütlenmiş duygusal, bilişsel, toplumsal ve fiziksel özellikler bütünü olup doğuştan var olan, yaşam deneyimleri ile şekillenen ve kolay değişmeyen bir olgudur (1). Kişilik bireyin seçimlerini, aile yaşantısını, yaşam tarzını, ilişki kurma biçimini ve meslek seçimini etkilemektedir. Mesleğin de zaman içerisinde bireyin kişiliğini etkilediği bilinmektedir (2).

Hemşirelikte kişilik özellikleri, gerekli mesleki niteliklerin ve yeterliliğin elde edilmesinde önemlidir. Kişilik özellikleri olumlu olan hemşirelerin, mesleki başarı ve doyumlarının daha yüksek olduğu bilinmektedir (3-5).

Hemşirelikte mesleki başarı ve doyumun belirleyicileri arasında mesleğe yönelik tutum ve algı da yer almaktadır. Tutum; gözlenemeyen, bir nesne, olay ya da kişiye yönelik hissedilen, inançlar ve eylemler ile ilişkilendirilebilen, kişiden kişiye farklılık gösteren psikolojik bir yapıdır (6). Algı ise kişilerin duyu yoluyla elde ettiği fiziksel uyaranların yanında kişiyle ve kişiyi çevreleyen etmenlerle ilişkili bir tanımlama süreci olup kişilerin kendilerini, çevrelerini, meslek ile ilgili duyumsadıklarını ve düşündüklerini tanımlamaktadır (7).

Hemşirelik eğitimine başlayarak meslek üyesi olma yolunda adım atan öğrencilerin; meslek yaşamlarında başarılı olmalarının, mesleğe yönelik tutum ve algıları ile yakından ilişkili olduğu belirtilmektedir (8-10). Bu nedenle; geleceğin hemşirelik insan gücünün kaynağını oluşturan hemşirelik öğrencilerinin, mesleki başarılarına etki edebilecek faktörlerin mezun olmadan ele alınması önemlidir. Literatürde hemşirelik öğrencilerinin kişilik özellikleri ile mesleğe yönelik tutum ve algıları arasındaki ilişkiyi belirleyen araştırma sayısı oldukça kısıtlıdır (10-12). Bu çalışmada, hemşirelik öğrencilerinin kişilik özellikleri ile hemşirelik mesleğine yönelik tutum ve algıları arasındaki ilişkiyi belirlemek amaçlanmıştır olup bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

- Hemşirelik öğrencilerinin kişilik özellikleri nasıldır?
- Hemşirelik öğrencilerinin kişilik özelliklerini etkileyen faktörler nelerdir?
- Hemşirelik öğrencilerinin hemşirelik mesleğine yönelik tutumları nasıldır?
- Hemşirelik öğrencilerinin hemşirelik mesleğine yönelik tutumlarını etkileyen faktörler nelerdir?
- Hemşirelik öğrencilerinin hemşirelik mesleğine yönelik algıları nasıldır?
- Hemşirelik öğrencilerinin hemşirelik mesleğine yönelik algılarını etkileyen faktörler nelerdir?

- Hemşirelik öğrencilerinin kişilik özellikleri ile hemşirelik mesleğine yönelik tutum ve algıları arasında nasıl bir ilişki vardır?

2. Gereç ve Yöntem

2.1. Araştırmanın türü

Araştırma, kesitsel niteliktedir.

2.2. Araştırmanın yapıldığı yer

Araştırma Orta Karadeniz'deki bir kamu üniversitesinin hemşirelik bölümünde yürütülmüştür.

2.3. Araştırmanın evren ve örnekleme

Araştırmanın evrenini; 28 Haziran- 7 Temmuz 2022 tarihleri arasında bir kamu üniversitesinde öğrenim gören 340 hemşirelik bölümü öğrencisi oluşturmuştur. Örneklemin belirlenmesinde evreni bilinen örnekleme yöntemi kullanılmış olup en az 180 öğrencinin araştırmaya dahil edilmesi gerektiği belirlenmiştir. Araştırmanın örneklemini, araştırmaya katılmaya gönüllü ve veri toplama formlarını eksiksiz dolduran 296 öğrenci oluşturmuştur.

2.4. Veri toplama araçları

Tanıttıcı Bilgi Formu: Öğrencilerin yaş, cinsiyet, gelir durumu, sınıf, bölümü isteyerek tercih etme durumu, bölümü tercih etme nedeni ve bölümde öğrenim görmekten memnuniyet durumunu belirleyen toplam 6 sorudan oluşmaktadır.

On-Maddeli Kişilik Ölçeği (OMKÖ): Gosling ve ark. (2003) tarafından geliştirilen ölçeğin Türkçe'ye uyarlaması Atak (2013) tarafından gerçekleştirilmiştir (1,13). Ölçekte, "Deneyime Açıklık", "Yumuşak Başlılık", "Sorumluluk", "Duygusal Dengelilik" ve "Dışadönüklük" boyutlarının her birinin iki ifade ile ölçüldüğü toplam 10 madde yer almaktadır. Ölçek 7'li likert (1: "tamamen katılmıyorum", 7: "tamamen katılıyorum) tipindedir. Ölçeğin Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı Türkçe geçerlilik güvenilirlik çalışmasında "Deneyime Açıklık" için 0.83, "Yumuşak Başlılık" için 0.81, "Duygusal Dengelilik" için 0.83, "Sorumluluk" için 0.84, "Dışa Dönüklük" için 0.86 olarak bulunmuştur (1). Bu çalışmada ise "Deneyime Açıklık" için 0.35, "Yumuşak Başlılık" için 0.30, "Duygusal Dengelilik" için 0.13, "Sorumluluk" için 0.29, "Dışa Dönüklük" için 0.66 olarak bulunmuştur.

Hemşirelik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği (HMYTÖ): Çoban ve Kaşıkçı (2010)'nın geliştirdiği ölçekte; "Hemşirelik Mesleğinin Özellikleri", "Hemşirelik Mesleğini Tercih Etme Durumu" ve "Hemşirelik Mesleğinin Genel Durumuna İlişkin Tutum" alt boyutlarını içeren toplam 40 soru yer almaktadır. Ölçek 5'li likert tipindedir. Ölçekten alınan yüksek puan, hemşirelik mesleğine yönelik tutumun olumlu olduğunu göstermektedir (6). Ölçeğin

Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı Türkçe geçerlilik güvenilirlik çalışmasında 0.91 (6), bu çalışmada ise 0.87'dir.

Hemşirelik Mesleğini Algılama Ölçeği (HMAÖ): Eşer ve ark. (2006)'ın geliştirdiği ölçekte; "Mesleki Nitelikler" ve "Mesleki Statü" alt boyutlarını içeren toplam 22 soru yer almaktadır. Ölçek 5'li likert tipindedir. Ölçekten alınan yüksek puan, meslek algısının olumlu olduğunu göstermektedir (7). Ölçeğin Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı Türkçe geçerlilik güvenilirlik çalışmasında 0.83 (7), bu çalışmada ise 0.85'tir.

2.5. Verilerin analizi

Verilerin analizi, Statistical Package for Social Science (SPSS) V20 programı ile gerçekleştirilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiklerin (sayı, yüzde, "ortalama, standart sapma, medyan, minimum, maximum) yanında Mann-Whitney U testi, Kruskal Wallis H testi ve Spearman korelasyon analizi kullanılmıştır. Verilerin normallik dağılımlarının belirlenmesinde Shapiro Wilk testi kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık değeri $p < 0.05$ 'tir.

2.6. Araştırmanın etik yönü

Araştırmanın yürütülebilmesi için etik kurul izni (Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Etik Kurulu, Tarih: 02.06.2022, Karar No: E-30640013-108.01-74689) ve çalışmanın yürütüleceği kurumdan araştırma izni (Karar No: E-47526769-044-75889; Tarih: 20.06.2022) alınmıştır. Katılımcılara, araştırmaya katılımın tamamen gönüllülük esasına dayalı olduğu bildirilmiş olup katılımcılardan yazılı aydınlatılmış onam alınmıştır. Araştırma Helsinki Bildirgesi, araştırma ve yayın etiği ilkelerine uygun olarak yürütülmüştür.

3. Bulgular

Öğrencilerin tanıtıcı özelliklerine ilişkin veriler, Tablo 1'de yer almaktadır. Tabloda gösterilmemekle birlikte; öğrencilerin OMKÖ alt boyutlarından "Deneyime Açıklık" puan ortalaması 10.17±2.64, "Yumuşak Başlılık" puan ortalaması 10.76±2.13, "Sorumluluk" puan ortalaması 11.11±2.36, "Duygusal Dengelilik" puan ortalaması 8.75±2.65 ve "Dışadönüklük" puan ortalaması 9.56±3.14'tür. Öğrencilerin HMYTÖ toplam puan ortalaması 154.62±17.85, "Hemşirelik Mesleğinin Özellikleri" alt boyut puan ortalaması 78.17±12.09, "Hemşirelik Mesleğini Tercih Etme Durumu" alt boyut puan ortalaması 43.12±6.70, "Hemşirelik Mesleğinin Genel Durumuna İlişkin Tutum" alt boyut puan ortalaması 33.52±4.98'dir. Öğrencilerin HMAÖ toplam puan ortalaması 82.31±10.55, "Mesleki Nitelikler" alt boyut puan ortalaması 64.72±7.84, "Mesleki Statü" alt boyut puan ortalaması 17.54±4.51 bulunmuştur.

Tablo1. Öğrencilerin tanıtıcı özelliklerine göre dağılımları (n=296)

Tanıtıcı Özellikler	$\bar{X} \pm SS$
Yaş	20.87±1.43
	n (%)
Cinsiyet	
Kadın	219 (74.00)
Erkek	77 (26.00)
Gelir durumu	
Gelir giderden fazla	39 (13.20)
Gelir gidere eşit	184 (62.10)
Gelir giderden az	73 (24.70)
Sınıf	
1	88 (29.70)
2	77 (26.00)
3	90 (26.70)
4	52 (17.60)
Bölümü isteyerek tercih etme durumu	
Evet	191 (64.50)
Hayır	105 (35.50)
Bölümü tercih etme nedeni*	
Hemşireliğin kişiliğine uygun bir meslek olduğunu düşünme	116 (39.20)
Ailenin istemesi	102 (34.40)
İş bulma olanağının yüksek olması	240 (81.10)
Saygın bir meslek olması	31 (10.50)
İyi düzeyde maaş alıyor olmak	37 (12.50)
Mesleği sevmek	83 (28.00)
Arkadaş/akraba/ komşular vb. önermesi	34 (11.50)
Bölümden memnuniyet durumu	
Memnun	257 (86.80)
Memnun değil	39 (13.20)

*n katlanmıştır.

Öğrencilerin tanıtıcı özellikleri ile OMKÖ puanlarının karşılaştırılmasına ilişkin veriler Tablo 2'de verilmiştir. Cinsiyet ile OMKÖ alt boyutlarından "Yumuşak Başlılık" ve "Duygusal Dengelilik" puanları arasında anlamlı bir fark saptanmış ($p=0.000$, $p=0.041$) olup kadınların daha yumuşak başlı, erkeklerin ise duygusal anlamda daha dengeli olduğu belirlenmiştir. Ayrıca bölümü istekli tercih etme durumu ve bölümde öğrenim görmekten memnuniyet durumu ile "Sorumluluk" puanları arasında anlamlı bir fark saptanmış ($p=0.006$, $p=0.000$) olup bölümü isteyerek tercih edenlerde ve bölümden memnun olanlarda sorumluluğun daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Tablo 2. Öğrencilerin tanıtıcı özellikleri ile OMKÖ'nün karşılaştırılması (n=296)

Değişkenler	OMKÖ				
	Deneyime Açıklık	Yumuşak Başlılık	Duygusal Dengelilik	Sorumluluk	Dışa Dönüklük
	Median (Min-Max)	Median (Min-Max)	Median (Min-Max)	Median (Min-Max)	Median (Min-Max)
Cinsiyet					
Kadın	11.00 (2.00-14.00)	11.00 (5.00-14.00)	8.00 (2.00-14.00)	11.00 (3.00-14.00)	10.00 (2.00-14.00)
Erkek	10.00 (2.00-14.00)	10.00 (5.00-14.00)	9.00 (2.00-14.00)	11.00 (5.00-14.00)	10.00 (2.00-14.00)
p*	0.174	0.000	0.041	0.859	0.097
Gelir durumu					
Gelir giderden fazla	11.00 (2.00-14.00)	11.00 (6.00-14.00)	8.00 (2.00-14.00)	11.50 (5.00-14.00)	10.00 (2.00-14.00)
Gelir gidere eşit	11.00 (2.00-14.00)	11.00 (5.00-14.00)	9.00 (2.00-14.00)	11.00 (3.00-14.00)	10.00 (2.00-14.00)
Gelir giderden az	10.00 (4.00-14.00)	11.00 (6.00-14.00)	8.00 (2.00-14.00)	11.00 (6.00-14.00)	9.00 (3.00-14.00)
p**	0.756	0.230	0.675	0.757	0.684
Sınıf					
1	10.50 (4.00-14.00)	11.00 (6.00-14.00)	8.00 (4.00-14.00)	12.00 (6.00-14.00)	9.00 (2.00-14.00)
2	11.00 (5.00-14.00)	11.00 (5.00-14.00)	9.00 (2.00-14.00)	11.00 (5.00-14.00)	10.00 (2.00-14.00)
3	10.00 (2.00-14.00)	11.00 (6.00-14.00)	8.00 (2.00-14.00)	11.00 (5.00-14.00)	10.00 (2.00-14.00)
4	10.00 (2.00-14.00)	10.00 (5.00-14.00)	8.50 (4.00-14.00)	12.00 (3.00-14.00)	10.00 (4.00-14.00)
p**	0.219	0.229	0.955	0.170	0.601
Bölümü isteyerek tercih etme durumu					
Evet	10.00 (3.00-14.00)	11.00 (5.00-14.00)	9.00 (3.00-14.00)	12.00 (3.00-14.00)	9.50 (2.00-14.00)
Hayır	11.00 (2.00-14.00)	11.00 (5.00-14.00)	8.00 (2.00-14.00)	11.00 (5.00-14.00)	10.00 (2.00-14.00)
p*	0.256	0.166	0.253	0.006	0.108
Bölümde öğrenim görmekten memnuniyet durumu					
Memnun	11.00 (3.00-14.00)	11.00 (5.00-14.00)	9.00 (2.00-14.00)	12.00 (3.00-14.00)	10.00 (2.00-14.00)
Memnun değil	10.00 (2.00-14.00)	11.00 (5.00-14.00)	8.00 (4.00-14.00)	9.00 (5.00-14.00)	10.00 (2.00-14.00)
p*	0.284	0.194	0.150	0.000	0.759

OMKÖ: On-Maddeli Kişilik Ölçeği *Mann-Whitney U testi **Kruskal Wallis H testi p<0.05

Öğrencilerin tanıtıcı özellikleri ile HMYTÖ puanlarının karşılaştırılmasına ilişkin veriler Tablo 3'te yer almaktadır. Cinsiyet ile HMYTÖ "Hemşirelik Mesleğinin Özellikleri" alt boyutu ve toplam puanları arasında anlamlı bir fark saptanmış (p=0.000) olup puan ortalamalarının kadınlarda daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Tablo 3. Öğrencilerin tanıtıcı özellikleri ile HMYTÖ'nün karşılaştırılması (n=296)

Değişkenler	HMYTÖ			
	Hemşirelik Mesleğinin Özellikleri	Hemşirelik Mesleğini Tercih Etme Durumu	Hemşirelik Mesleğinin Genel Durumuna Yönelik Tutum	HMYTÖ Toplam Puanı
	Median (Min-Max)	Median (Min-Max)	Median (Min-Max)	Median (Min-Max)
Cinsiyet				
Kadın	83.00 (18.00-90.00)	44.00 (13.00-57.00)	34.00 (9.00-83.00)	159.00 (40.00-213.00)
Erkek	77.00 (30.00-135.00)	42.00 (28.00-55.00)	33.00 (20.00-39.00)	151.00 (109.00-179.00)
p*	0.000	0.097	0.096	0.000
Gelir durumu				
Gelir giderden fazla	84.00 (18.00-135.00)	43.00 (28.00-54.00)	35.00 (17.00-40.00)	161.00 (77.00-178.00)
Gelir gidere eşit	81.00 (18.00-90.00)	43.00 (13.00-57.00)	33.00 (9.00-83.00)	156.00 (40.00-213.00)
Gelir giderden az	81.00 (30.00-90.00)	45.00 (21.00-56.00)	35.00 (26.00-39.00)	160.00 (109.00-181.00)
p**	.378	.228	.034	.181
Sınıf				
1	80.00 (18.00-135.00)	43.00 (21.00-57.00)	35.00 (17.00-83.00)	156.00 (77.00-213.00)
2	81.00 (30.00-90.00)	44.00 (27.00-57.00)	35.00 (24.00-39.00)	158.00 (109.00-179.00)
3	82.50 (18.00-90.00)	41.00 (13.00-57.00)	33.00 (9.00-39.00)	156.00 (40.00-183.00)
4	83.00 (51.00-90.00)	43.00 (26.00-56.00)	34.00 (24.00-39.00)	160.00 (114.00-180.00)
p**	0.294	0.482	0.471	0.677
Bölümü isteyerek tercih etme durumu				
Evet	83.00 (18.00-135.00)	46.00 (13.00-57.00)	35.00 (9.00-83.00)	161.00 (40.00-213.00)
Hayır	80.00 (18.00-90.00)	39.00 (21.00-52.00)	33.00 (17.00-40.00)	150.00 (77.00-179.00)
p*	0.122	0.000	0.198	0.000
Bölümde öğrenim görmekten memnuniyet durumu				
Memnun	82.00 (30.00-135.00)	44.00 (31.00-57.00)	35.00 (21.00-83.00)	159.00 (109.00-213.00)
Memnun değil	77.00 (18.00-90.00)	37.00 (13.00-55.00)	31.00 (9.00-37.00)	142.00 (40.00-174.00)
p*	0.072	0.000	0.000	0.000

HMYTÖ: Hemşirelik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği *Mann-Whitney U testi **Kruskal Wallis H testi p<0.05

Ayrıca bölümü isteyerek tercih etme durumu ile HMYTÖ “Hemşirelik Mesleğini Tercih Etme Durumu” alt boyutu ve toplam puanları ve bölümde öğrenim görmekten memnuniyet durumu ile HMYTÖ “Hemşirelik Mesleğini Tercih Etme Durumu”, “Hemşirelik Mesleğinin Genel Durumuna İlişkin Tutum” alt boyutları ve toplam puanları arasında anlamlı bir fark saptanmış ($p=0.000$) olup puan ortalamalarının bölümü isteyerek tercih edenlerde ve bölümünden memnun olanlarda daha yüksek olduğu tespit edilmiştir (Tablo 3).

Tablo 4’te öğrencilerin tanıtıcı özellikleri ile HMAÖ puanlarının karşılaştırılmasına ilişkin veriler sunulmuştur. Gelir düzeyi ve bölümde öğrenim görmekten memnuniyet durumu ile HMAÖ “Mesleki Nitelikler” alt boyutu ve toplam puanları arasında anlamlı bir fark saptanmış ($p=0.016$, $p=0.014$, $p=0.006$, $p=0.003$) olup puan ortalamalarının geliri giderinden az olan öğrencilerde eşit olanlara göre ve bölümde öğrenim görmekten memnun olanlarda daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin sınıfına göre HMAÖ “Mesleki Statü” alt boyut puanları arasında anlamlı bir fark saptanmış ($p=0.001$) olup puan ortalamalarının 1. ve 2. sınıflara göre 3. sınıflarda (Tamhane’s T2 post hoc testi) daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Tablo 4. Öğrencilerin tanıtıcı özellikleri ile HMAÖ’nün karşılaştırılması (n=296)

Değişkenler	HMAÖ		
	Mesleki Nitelikler Median (Min-Max)	Mesleki Statü Median (Min-Max)	HMAÖ Toplam Puanı Median (Min-Max)
Cinsiyet			
Kadın	67.00 (17.00-82.00)	18.00 (5.00-25.00)	83.00 (22.00-104.00)
Erkek	65.00 (35.00-77.00)	17.00 (5.00-25.00)	82.00 (48.00-101.00)
p*	0.049	0.496	0.064
Gelir durumu			
Gelir giderden fazla ^a	67.00 (29.00-82.00)	17.00 (5.00-25.00)	84.00 (34.00-104.00)
Gelir gidere eşit ^b	65.00 (17.00-79.00)	17.00 (5.00-25.00)	81.00 (22.00-101.00)
Gelir giderden az ^c	69.00 (48.00-74.00)	19.00 (8.00-25.00)	87.00 (65.00-98.00)
p**	0.016 c>b	0.133	0.014 c>b
Sınıf			
1 ^a	66.00 (29.00-79.00)	16.00 (5.00-25.00)	81.00 (34.00-101.00)
2 ^b	66.00 (49.00-74.00)	17.00 (5.00-25.00)	82.00 (58.00-98.00)
3 ^c	67.00 (17.00-75.00)	19.00 (5.00-25.00)	86.00 (22.00-98.00)
4 ^d	64.00 (48.00-82.00)	17.50 (7.00-25.00)	82.00 (64.00-104.00)
p**	0.642	0.001 c>a, c>b	0.064
Bölümü isteyerek tercih etme durumu			
Evet	66.00 (17.00-82.00)	18.00 (5.00-25.00)	83.00 (22.00-104.00)
Hayır	65.00 (29.00-73.00)	17.00 (5.00-25.00)	82.00 (34.00-98.00)
p*	0.127	0.248	0.084
Bölümde öğrenim görmekten memnuniyet durumu			
Memnun	66.00 (34.00-82.00)	18.00 (7.00-25.00)	83.00 (46.00-104.00)
Memnun değil	62.00 (17.00-73.00)	15.00 (5.00-25.00)	77.00 (22.00-98.00)
p*	0.006	0.145	0.003

HMAÖ: Hemşirelik Mesleğini Algılama Ölçeği *Mann-Whitney U testi **Kruskal Wallis H testi $p<0.05$

Tabloda gösterilmemekle birlikte yaş ile OMKÖ “Dışadönüklük” alt boyutu hariç tüm ölçek alt boyut ve toplam puanları arasında anlamlı bir ilişki olmadığı saptanmıştır ($p>0.05$). Yaş ile “Dışadönüklük” alt boyut puanları arasında düşük düzeyde pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir ($p<0.05$).

Öğrencilerin kişilik özellikleri ile hemşirelik mesleğine yönelik tutum ve algıları arasındaki ilişkiye ilişkin veriler Tablo 5’te sunulmuştur. OMKÖ “Yumuşak Başlılık” ve “Sorumluluk” alt boyut puanları ile HMYTÖ puanları arasında ($p=0.001$, $p=0.002$) ve OMKÖ “Deneyime Açıklık” ve “Sorumluluk” alt boyut puanları ile HMAÖ puanları arasında ($p=0.001$, $p=0.004$) düşük düzeyde pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir.

Tablo 5. Öğrencilerin kişilik özellikleri ile hemşirelik mesleğine yönelik tutum ve algıları arasındaki ilişki

Değişken		OMKÖ				
		Deneyime Açıklık	Yumuşak Başlılık	Duygusal Dengelilik	Sorumluluk	Dışa Dönüklük
HMYTÖ	r	0.08	0.18	0.05	0.17	0.03
	p	0.142	0.001	0.335	0.002	0.584
HMAÖ	r	0.19	0.10	0.03	0.16	0.03
	p	0.001	0.068	0.556	0.004	0.519

HMAÖ: Hemşirelik Mesleğini Algılama Ölçeği, HMYTÖ: Hemşirelik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği, OMKÖ: On-Maddeli Kişilik Ölçeği, r, Spearman korelasyon analizi.

4. Tartışma

Hemşirelik öğrencilerinin, hemşirelik mesleğine yönelik olumlu bir tutum ve algı içerisinde olmaları; mesleği benimsemelerine, mesleğin gelişimini desteklemelerine ve mezuniyet sonrasında nitelikli bir hemşirelik hizmeti sunmalarına katkı sağlayacaktır (8,9). Bu bağlamda öğrencilerin hemşirelik mesleğine ilişkin algı ve tutumlarını etkileyen faktörlerin belirlenmesi oldukça önemlidir. Hemşirelik bölümü öğrencilerinin kişilik özellikleri ile hemşirelik mesleğine yönelik tutum ve algıları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yürütülen bu çalışmanın bulguları dört başlık altında tartışılmıştır.

4.1. Öğrencilerin kişilik özellikleri ve etkileyen faktörler

Öğrencilerin kişilik özellikleri değerlendirildiğinde; en yüksek puan ortalamasının "Sorumluluk", en düşük puan ortalamasının "Duygusal Dengelilik" alt boyutundan alındığı belirlenmiştir. Benzer şekilde İspir ve ark. (2019)'nın çalışmasında da en yüksek puan ortalamasının "Sorumluluk", en düşük puan ortalamasının "Duygusal Dengelilik" alt boyutundan alındığı bulunmuştur (14). Konu ile ilgili yapılan diğer bir çalışmada ise öğrencilerin en yüksek "Duygusal Dengelilik", en düşük "Deneyime Açıklık" kişilik özelliğine sahip olduğu saptanmıştır (15). Çalışmamızda en yüksek ortalamaya sahip kişilik özelliğinin "Sorumluluk" olması; öğrencilerin disiplin, düzen, kurallara uyma, başarıyı önemseme gibi özelliklerinden, en düşük ortalamaya sahip kişilik özelliğinin "Duygusal Dengelilik" olması ise öğrencilerin sınırlı, endişeli, gergin, çekingen olma özelliklerinden kaynaklı olabilir (11).

Yaş arttıkça öğrencilerde dışadönüklüğün arttığı belirlenmiştir. Yapılan bir başka çalışmada yaş ile sosyal kişilik tipi arasında negatif, girişimci kişilik tipi arasında pozitif bir ilişki olduğu saptanmıştır (10). Fornes-Vives ve ark. (2016)'nın öğrencilerin akademik eğitimleri süresince gelişen kişilik değişikliklerini incelediği çalışmada, süreç içerisinde öğrencilerin olumlu kişilik özelliklerinin arttığı ve zamanla daha dışa dönük, uyumlu ve vicdanlı oldukları belirlenmiştir (16). Çalışmamızdaki öğrencilerde yaş ile birlikte dışadönüklüğün artmasının, üniversite yaşamının sağladığı sosyal ortam ve eğitim sürecinde öğrencinin kendini ifade etme yeterliliğinin ve özgüvenin artması ile ilişkili olduğu düşünülmektedir.

Kişilik özelliklerinin cinsiyete göre farklılaştığı, kadınların daha yumuşak başlı, erkeklerin ise duygusal anlamda daha dengeli olduğu belirlenmiştir. Çeçen ve ark. (2020)'nin çalışmasında kız öğrencilerin sosyal, sanatçı ve geleneksel kişilik özelliklerine, erkek öğrencilerin gerçekçi ve girişimci kişilik özelliklerine sahip olduğu belirlenmiştir (10). Kişilik özelliklerinin cinsiyete göre farklılaşmasında toplumsal cinsiyetin etkisi büyüktür. Özellikle

ataerkil toplumlarda, toplumsal olarak oluşturulmuş cinsiyet ayrımıyla kadınlara biçilen roller hep pasiflik, sakınma, korunma ve savunma üzerindedir (17).

Kadınların çoğunlukla utanma, mahcup olma, çekinme, iyi olma gibi yönlerinin ön planda tutularak, duygularla özdeşleştirilmeleri söz konusudur (18). Bu çalışmada kadın öğrencilerde yumuşak başlı kişilik özelliğinin daha belirgin olmasının ataerkil bir toplumda yetişmiş olmalarından kaynaklandığı düşünülmektedir. Ayrıca bölümü isteyerek tercih eden ve bölümünden memnun olan öğrencilerde "Sorumluluk" kişilik özelliğinin daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Mesleki başarıyı önemseyen bu öğrencilerde mesleki başarı ile yakından ilişkili olan sorumluluk bilincinin yüksek olması olağandır. Sorumluluk; sağduyu, azim, başarı, hırs ve titizlikle ilişkilendirilebilir. Aynı zamanda hemşirelik eğitimi sürecinde alınan iletişim, hemşirelik esasları ve bakım süreci içerikli derslerin de öğrencilerin sorumluluk bilincinde artış sağladığı düşünülmektedir.

4.2. Öğrencilerin hemşirelik mesleğine yönelik tutumları ve etkileyen faktörler

Bu çalışmada öğrencilerin genel olarak hemşirelik mesleğine yönelik olumlu bir tutuma sahip olduğu belirlenmiştir. Bu çalışmanın bulgusunu destekler nitelikte öğrencilerin hemşirelik mesleğine yönelik tutumlarının olumlu olduğunu belirleyen çok sayıda çalışma literatürde yer almaktadır (8,9,12,18,20,21). Diğer yandan kadınlarda, hemşirelik mesleğine yönelik tutumun genel olarak daha olumlu olduğu bulunmuştur. Bu sonuç literatürü destekler niteliktedir (8,9,21,22). Musul'da hemşirelik öğrencileri ile gerçekleştirilen bir çalışmada cinsiyetin mesleğe yönelik tutumu çeşitli açılardan etkilediği belirtilmiştir (23). Kadınların hemşirelik mesleğine yönelik tutumlarının daha olumlu olması toplumsal cinsiyet algıları ve hemşireliğin hala bir kadın mesleği olarak değerlendiriliyor olması ile ilişkilendirilebilir.

Çalışmada bölümü isteyerek tercih eden ve bölümde öğrenim görmekten memnun olan öğrencilerde, hemşirelik mesleğine yönelik tutumun genel olarak daha olumlu olduğu belirlenmiştir. Literatürde benzer sonucun elde edildiği çalışmalar mevcuttur (8,22). Yapılan diğer çalışmalarda da bölümü isteyerek tercih eden öğrencilerin daha olumlu bir tutuma sahip oldukları saptanmıştır (12,19,21). Sümen ve ark. (2022)'nin çalışmasında ise bölümünden memnun olanların mesleğe yönelik tutumlarının daha olumlu olduğu bildirilmiştir (20). Memnuniyet, mesleğe yönelik tutumun önemli belirleyicilerinden biri olup mesleki memnuniyeti yüksek olan öğrencilerin olumlu tutuma sahip olması beklenen bir sonuçtur.

4.3. Öğrencilerin meslek algıları ve etkileyen faktörler

Bu çalışmada öğrencilerin genel olarak hemşirelik mesleği algılarının olumlu olduğu belirlenmiştir. Literatürde öğrencilerin hemşirelik mesleğine yönelik algılarının olumlu olduğunu gösteren çalışmalar yer almaktadır (24,25). Bilgehan ve İnkaya (2021)'nin hemşirelik son sınıf öğrencilerinin mesleki algılarını belirlemek için gerçekleştirdiği nitel çalışmada, öğrencilerin mesleki algılarının genel olarak olumlu olduğu belirlenmiştir (26). Safadi ve ark. (2011)'nin çalışmasında ise öğrencilerin mesleki algılarının 4 yıllık eğitim sürecinde geliştiği saptanmıştır (27).

Çalışmamızda meslek algısının geliri giderine eşit olanlara göre az olanlarda ve bölümünden memnun olanlarda daha olumlu olduğu belirlenmiştir. Safadi ve ark. (2011)'nin çalışmasında hemşireliği ilk sırada tercih edenlerde, Ünsal ve Güven (2020)'in çalışmasında ise hemşireliği sevenlerde mesleki algının daha olumlu olduğu saptanmıştır (25,27). Geliri giderinden az olan öğrencilerde mesleğe yönelik algının daha olumlu olması, mesleğin ekonomik durumda sağlayacağı iyileşme ve bunun fiziksel, ruhsal ve sosyal yaşama olumlu etki sağlayacağı düşüncesi ile ilişkili olabilir.

Öğrencilerin sınıfa göre HMAÖ "Mesleki Statü" alt boyut puanlarının farklılaştığı, 1. ve 2. sınıflara göre 3. sınıflarda mesleki statünün daha olumlu olduğu bulunmuştur. Ünsal ve Güven (2020) tarafından yapılan, yalnızca 1. ve 4. sınıf hemşirelik öğrencilerinin yer aldığı çalışmada ise 4. sınıfta öğrenim gören öğrencilerde mesleki algının daha olumlu olduğu saptanmıştır (25). Mesleki algının eğitim sürecinde olumlu yönde gelişmesi beklenmektedir (27). Bu çalışmanın sonucunu, 4. sınıf öğrencilerinin örneklem grubu içinde oransal olarak en küçük grubu oluşturuyor olması etkilemiş olabilir.

4.4. Öğrencilerin kişilik özellikleri ile hemşirelik mesleğine yönelik tutum ve algıları arasında ilişki

Öğrencilerin "Yumuşak Başlılık" ve "Sorumluluk" kişilik özellikleri ile hemşirelik mesleğine yönelik tutumları arasında ve "Deneyime Açıklık" ve "Sorumluluk" kişilik özellikleri ile hemşirelik mesleğini algılamaları arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu bulunmuştur. Çeçen ve ark. (2020)'nin çalışmasında öğrencilerin mesleğe yönelik tutumları ile "Araştırmacı" ve "Sosyal" kişilik tipleri arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir (10). Moghimian ve Karimi (2012)'nin çalışmasında akademik motivasyon ile "Sorumluluk" ve "Dışa Dönüklük" kişilik özelliği arasında pozitif yönlü, "Duygusal Dengelilik" kişilik özelliği arasında negatif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır (28). Karabulut ve ark. (2021)'nin çalışmasında öğrencilerin "Mükemmeliyetçi", "Yardımcı", "Başarılı", "Romantik", "Gözlemci", "Sadık", "Maceracı", "Meydan Okuyan" ve "Barışçı"

kişilik özellikleri ile mesleğe yönelik tutumları arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir (12). Özdemir ve ark. (2020)'nin çalışmasında ise kişilik ile mesleğe yönelik tutum arasında herhangi bir ilişki olmadığı saptanmıştır (11). Çalışma sonuçları değerlendirildiğinde; olumlu kişilik özelliklerinin, öğrencilerin mesleğe yönelik tutum ve algılarını pozitif yönde etkilediği görülmektedir.

5. Sonuç ve Öneriler

Araştırma bulgularımıza göre öğrencilerin en yüksek "Sorumluluk", en düşük "Duygusal Dengelilik" kişilik özelliğine sahip olduğu, hemşirelik mesleğine yönelik tutum ve algılarının ise olumlu olduğu belirlenmiştir. Ayrıca öğrencilerde artan "Yumuşak Başlılık" ve "Sorumluluk" kişilik özelliği ile hemşirelik mesleğine yönelik olumlu tutumun; artan "Deneyime Açıklık" ve "Sorumluluk" kişilik özelliği ile mesleğe ilişkin olumlu algının arttığı saptanmıştır. Olumlu mesleki tutum ve algı, hemşirelik öğrencilerinde mesleğe bağlılığın artmasına, mesleğin benimsenmesine ve mesleki bilincin gelişmesine katkı sunacaktır. Bu durumun öğrencilerin mezuniyet sonrası topluma sunacağı hizmetin daha nitelikli olmasını, mesleğin güçlenmesini, toplumdaki statü ve saygınlığının artmasını ve mesleki imajın olumlu yönde gelişimini sağlayacağı düşünülmektedir. Bu bağlamda öğrencilerin hemşirelik mesleğine ilişkin algı ve tutumlarını belirleyen faktörlerin belirlenmesi ve öğrencilerin bu faktörler göz önünde bulundurulması yetiştirilmesi önem arz etmektedir.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırmanın sınırlılığı, tek bir kurumda gerçekleştirilmesidir.

Çıkar Çatışması: Çalışmada herhangi bir çıkar çatışması yoktur.

Finansal Destek: Bu çalışmada herhangi bir finansal destek alınmamıştır.

Etik Kurul Onayı: Araştırma için etik kurul izni (Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Etik Kurulu, Tarih: 02.06.2022, Karar No: E-30640013-108.01-74689) ve çalışmanın yürütüleceği kurumdan araştırma izni (Karar No: E-47526769-044-75889; Tarih: 20.06.2022) alınmıştır. Katılımcılara, araştırmaya katılımın tamamen gönüllülük esasına dayalı olduğu bildirilmiş olup katılımcılardan yazılı aydınlatılmış onam alınmıştır. Araştırma Helsinki Bildirgesi, araştırma ve yayın etiği ilkelerine uygun olarak yürütülmüştür.

Yazarlık Katkısı:

MÇY: Literatür taraması, veri toplama, araştırmanın tasarımı, veri analizi, makalenin yazımı ve son kontroller.

AK: Veri toplama, araştırmanın tasarımı, makalenin yazımı ve son kontroller.

Kaynaklar

1. Atak H. On-maddeli kişilik ölçeğinin Türk kültürüne uyarlanması. *Nöropsikiyatri Arşivi*. 2013;50(4):312-19. doi: [10.4274/npa.y6128](https://doi.org/10.4274/npa.y6128)
2. Demirgiz Z, Erdem R. Meslek ve kişilik etkileşiminin büyük beşli ve RIASEC modeli çerçevesinde değerlendirilmesi. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 2019;35:231-48.
3. Heydari A, Kareshki H, Armat MR. Is nurses' professional competence related to their personality and emotional intelligence? A cross-sectional study. *Journal of Caring Sciences*. 2016;5(2):121. doi: [10.15171/jcs.2016.013](https://doi.org/10.15171/jcs.2016.013)
4. Divinakumar KJ, Bhat PS, Prakash J, Srivastava K. Personality traits and its correlation to burnout in female nurses. *Industrial Psychiatry Journal*. 2019;28(1):24. doi: [10.4103/ipj.ipj_52_19](https://doi.org/10.4103/ipj.ipj_52_19)
5. Çıtak Tunç G, Çıtak Bilgin N, Ak B. Hemşirelik öğrencilerinin benlik saygısı, narsisizm ve kişilik özellikleri: Devlet ve vakıf üniversitesi incelemesi. *Uluslararası Eğitim Araştırmacıları Dergisi*. 2020;3(1):16-27.
6. Çoban Gİ. Hemşirelik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi. Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, Erzurum, Türkiye, 2010.
7. Eşer D, Khorshid L, Denat Y. Hemşirelik mesleğini algılama ölçeği geçerlik güvenilirlik çalışması. *Çınar Dergisi*. 2006;10(1).
8. Gol I. Nursing students' attitudes towards the nursing profession in relation to their altruism levels. *International Journal of Caring Sciences*. 2018;11(2):663-71.
9. Mahmoud SR, Abd-Elhafez KH, Marzouk SA, Yousef YE, Gad E, Mohamed NA. Nursing students' attitudes toward nursing profession and its relation to study adjustment. *International Journal of Nursing Didactics*. 2019;9(07):09-16. doi: [10.15520/ijnd.v9i07.2623](https://doi.org/10.15520/ijnd.v9i07.2623)
10. Çeçen S, Lafçı D, Yıldız E. Hemşirelik bölümü öğrencilerinin mesleki kişilik tipleri ile mesleğe yönelik tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Sağlık Akademisyenleri Dergisi*. 2020;7(3):169-74.
11. Özdemir Ö, Temiz G, Akın S. Hemşirelerin kişilik özellikleri, benlik kavramı ve mesleğe ilişkin algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Journal of Academic Research in Nursing*. 2020;6(3):455-64.
12. Karabulut N, Yaman Aktaş Y, Gürçayır D, Bulut G, Kara A, Yıldız B. The effect of perceived stress and personality types of nursing college students on attitudes towards nursing profession during Covid-19 pandemic. *Vulnerable Children and Youth Studies*. 2021;16(4):345-57. doi: [10.1080/17450128.2021.1954738](https://doi.org/10.1080/17450128.2021.1954738)
13. Gosling SD, Rentfrow PJ, Swann WB Jr. A very brief measure of the Big Five personality domains. *J Res in Pers*. 2003;37:504-28. doi: [10.1016/S0092-6566\(03\)00046-1](https://doi.org/10.1016/S0092-6566(03)00046-1)
14. İspir Ö, Elibol E, Sönmez B. The relationship of personality traits and entrepreneurship tendencies with career adaptability of nursing students. *Nurse Education Today*. 2019;79:41-7. doi: [10.1016/j.nedt.2019.05.017](https://doi.org/10.1016/j.nedt.2019.05.017)
15. Ünal Aslan KS, Cantekin I, Tar E. Hemşirelik öğrencilerinin kişilik özelliklerinin yeme davranışları üzerine etkisi. *Journal of Higher Education & Science/Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*. 2022;12(1). doi: [10.5961/higheredusci.958398](https://doi.org/10.5961/higheredusci.958398)
16. Fornes-Vives J, Garcia-Banda G, Frias-Navarro D, Rosales-Viladrich G. Coping, stress, and personality in Spanish nursing students: A longitudinal study. *Nurse Education Today*. 2016;36:318-23. doi: [10.1016/j.nedt.2015.08.011](https://doi.org/10.1016/j.nedt.2015.08.011)
17. Bingöl, O. Toplumsal cinsiyet olgusu ve Türkiye'de kadınlık. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*. 2014;(3):108-14. doi: [10.18493/kmusekad.36760](https://doi.org/10.18493/kmusekad.36760)

18. Yıldırım F, Gül H. Toplumsal cinsiyete duygusal bakış. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*. 2021;23(41):578-90.
19. Zencir G. Hemşirelik öğrencilerinin hemşirelik mesleğine yönelik tutumları ile hemşirelik tercihi arasındaki ilişki: Türkiye örneği. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi*. 2016;9(2):30-7.
20. Sümen A, Teskereci G, Aksoy S, Ergen Z, Ala M, Üzüm F. Hemşirelik öğrencilerinin hemşirelik mesleğinin imajına yönelik algılarının ve tutumlarının incelenmesi. *Ordu Üniversitesi Hemşirelik Çalışmaları Dergisi*. 2022;5(1):75-83. doi: [10.38108/ouhcd.852072](https://doi.org/10.38108/ouhcd.852072)
21. Yüksel A, Yılmaz EB. Nursing student attitudes toward nursing profession and their state anxiety level during COVID-19 outbreak. *Journal of Psychiatric Nursing/Psikiyatri Hemsireleri Derneği*. 2022;13(1). doi: [10.14744/phd.2021.39205](https://doi.org/10.14744/phd.2021.39205)
22. Ayaz-Alkaya S, Terzi H. Predictors of attitudes towards nursing profession and peer caring behaviors of the nursing students: A cross-sectional study. *Nurse Education Today*. 2022;116:105467. doi: [10.1016/j.nedt.2022.105467](https://doi.org/10.1016/j.nedt.2022.105467)
23. Khaffaf ES. Mosul nursing students' attitudes toward the nursing profession. *J Univ Shanghai Sci Technol*. 2020;22(12):145-53.
24. Cerit B, Çoşkun S. Hemşirelik bölümü öğrencilerinin mesleki güdülenme düzeyi ile meslek algısı arasındaki ilişki. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi*. 2018;11(4):283-9.
25. Ünsal A, Güven ŞD. Hemşirelik öğrencilerinin hemşirelik mesleği algılarının incelenmesi. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*. 2020;52-61. doi: [10.21733/ibad.756180](https://doi.org/10.21733/ibad.756180)
26. Bilgehan T, İnkaya B. Mezuniyete ramak kala hemşirelik öğrencilerinin mesleki algıları: Nitel bir çalışma. *Sağlık Akademisyenleri Dergisi*. 2021;8(2):90-6.
27. Safadi RR, Saleh MYN, Nassar OS, Amre HM, Froelicher ES. Nursing students' perceptions of nursing: A descriptive study of four cohorts. *International Nursing Review*. 2011;58(4):420-7. doi: [10.1111/j.1466-7657.2011.00897.x](https://doi.org/10.1111/j.1466-7657.2011.00897.x)
28. Moghimian M, Karimi T. The Relationship between personality traits and academic motivation in nursing students. *Iran Journal of Nursing*. 2012;25(75).